Espai
Promotor
d'una Vida
Saludable

Empreses saludables de les Illes Balears

Document oficial del programa

GOIB / CONSELLERIA SALUT DIRECCIÓ GENERAL SALUT PÚBLICA

GOIB / CONSELLERIA EMPRESA, OCUPACIÓ I ENERGIA INSTITUT BALEAR SEGURETAT I SALUT LABORAL

GOIB / CONSELLERIA SALUT DIRECCIÓ GENERAL SALUT MENTAL

GOIB / CONSELLERIA EMPRESA, OCUPACIÓ I ENERGIA DIRECCIÓ GENERAL TREBALL I SALUT LABORAL

Empreses saludables de les Illes Balears

Document oficial del programa

Autors: Maria Ramos Monserrat, Mª José Fernández López, Rafael Palmer Juaneda, Mavia Isern, Marga Jiménez Morcillo, Berta Paz Lourido, Catalina Vadell Mas, Bernardo Moya Lliteras e Isaac Ayuso Lorenzo.

Revisors: Daniel Company Oliver, Elena Cabeza Irigoyen, Rubén Castro Ortega, M. Antònia Font Oliver, Margarita Casasayas, Eva Beatriz Cerdeiriña Outeiral, Enrique Aracil Ocaña, Gustavo de Vicente Murciano, Vicente López Martínez, Mª Jesús Sagües Cifuentes, Joseba Iñaki Moreno Sueskun, Rafael Panadés Valls, Nieves Martínez Arguisuelas, Pilar Campos Esteban, Ana Gil Luciano, Catalina Garau Horrach y Trinidad Planas Juan.

Edita: Direcció General de Salut Pública, Conselleria de Salut, Govern de les Illes Balears.

Índex

1. Introducció 05
2. Objectius 13
3. Línies d'acció 15
4. Procediment 19
5. Coordinació 27
6. Eines i recursos disponibles 31
7. Avaluació 39
8. Bibliografia 46
9. Annexos 47

1. Introducció

La riquesa de les empreses depèn de la salut de les persones treballadores*

* María Neira, directora del Departamento de Salud Pública y Ambiente, Organització Mundial de la Salut.

Segons l'OMS, un entorn laboral saludable és aquell on tant el personal treballador com el directiu col·labora en un procés de millora contínua amb l'objectiu d'arribar a una visió conjunta per millorar la salut, la seguretat i el benestar dels treballadors, així com la sostenibilitat de l'ambient de feina (Organització Mundial de la Salut, 2010). Aquest entorn s'ha d'entendre més enllà d'una visió clàssica de salut i seguretat ocupacional, i ha d'incloure hàbits de salut, estil de vida i factors psicosocials, com l'organització de la feina, la cultura i els nexes amb la comunitat. Tal com es recull a la Declaració de Seül sobre Seguretat i Salut en el Treball, gaudir d'un ambient de feina segur i saludable és un dret humà fonamental (Organització Internacional del Treball, 2008).

Invertir en la salut i el benestar de les persones treballadores és invertir en la bona salut de les empreses i de la població de les Illes Balears. La salut i el benestar són avantatges competitius en el teixit empresarial, i la crisi sanitària de la COVID-19 ho ha mostrat clarament. En el context actual, el futur de les empreses depèn, en gran mesura, que el seu personal estigui sa, motivat i preparat. El model d'empresa saludable pot jugar un paper important en la preparació de les organitzacions i les persones treballadores per afrontar noves crisis.

La promoció de la salut en el treball és, d'acord amb la Unió Europea, un component essencial de la política social i econòmica, ja que té un retorn de la inversió de fins al 138 %, concretament entre 2,5 i 4,8 euros per euro invertit en absentisme. Al mateix temps, les empreses saludables també poden tenir un retorn d'entre 2,3 i 5,9 en costs sanitaris, ja que contribueix a la prevenció de malalties cròniques i accidents, cosa que també pot suposar un estalvi per al sistema sanitari públic i ajudar a mantenir l'estat de benestar (Crane, 2019).

El model d'empresa saludable es fonamenta en el marc teòric de la promoció de la salut en el treball (figura 1) (Otawa, 1986; Dahlgren & Whitehead, 1991; Organització Mundial de la Salut, 2020), que aporta un concepte integral de salut, entesa com a benestar físic, emocional i social, i proposa treballar simultàniament amb les persones, l'organització de la feina, l'entorn físic, les polítiques de l'empresa, els factors no laborals (com la família o el barri on estan les empreses) i l'equitat, perquè ningú quedi enrere per motius de gènere, edat, nivell d'estudis, cultura, país de procedència o qualsevol altre eix de desigualtat social.

FIGURA 1.
Marc teòric de la Promoció de la salut en el treball.

D'acord amb la Declaració de Luxemburg, elaborada per la Xarxa Europea per la Promoció de la Salut en el Lloc de Treball (European Network for Workplace Health Promotion, ENWHP, 1997), la promoció de la salut en la feina implica unir els esforços dels empresaris, el personal i la societat per millorar la salut i el benestar de les persones en el lloc de treball. Això es pot aconseguir:

- Millorant l'organització i les condicions de feina.
- Promovent la participació activa de les plantilles.
- Fomentant el desenvolupament individual.

L'empresa saludable implica, tal com ja s'ha apuntat, anar més enllà del compliment estricte de la normativa vigent de prevenció de riscs laborals. Per això, la prevenció de riscs laborals és un prerequisit per ser una empresa saludable. De fet, les empreses saludables redueixen els riscs laborals perquè optimitzen algunes de les accions preventives. Les intervencions dirigides a millorar les condicions laborals, l'adaptació dels llocs de feina, la conciliació de la vida personal i laboral, els programes de seguretat viària, de mobilitat sostenible i activa, o les accions solidàries, encaixen dins el model d'empresa saludable i contribueixen tant a la salut de les persones treballadores com a la de l'empresa i del medi ambient. Per tant, també formen part d'una estratègia de responsabilitat social i de sostenibilitat.

Font: elaboració pròpia del Servei de Promoció de la Salut, Illes Balears.

El marc de l'empresa saludable permet a l'empresa treballar diferents temes de salut, seguretat vial, gestió de l'edat, benestar emocional, etcètera, de forma coordinada, combinant accions dirigides al personal treballador, a les seves famílies, als clients i en general a la societat. Treballar per una alimentació saludable basada en la dieta mediterrània i per una vida activa lliure de tabac i d'alcohol suposa contribuir a la prevenció de les malalties més freqüents en el nostre entorn (malalties cardiovasculars i metabòliques, malalties respiratòries i càncers). Dedicar esforços al benestar emocional de la població treballadora, les famílies i els clients suposa ajudar a prevenir alguns dels problemes de salut que més càrrega suposen per a la societat i que estan relacionats amb l'absentisme laboral. Les persones són el major actiu de les empreses, cuidar-les significa cuidar l'empresa.

L'Estratègia de Salut Laboral de les Illes Balears 2023-2027 (IBASSAL, 2023), aposta fermament per entorns laborals segurs, saludables i sostenibles. Els objectius estratègics fan ressò de la protecció de les persones treballadores com a principi rector de les empreses, aportant així un valor afegit i més alta competitivitat.

A l'objectiu estratègic 3 "Empreses i organitzacions que ens ajuden a cuidar-nos. La salut de les persones en primer lloc", concreta la col·laboració amb la Direcció General de Salut Pública en la definició d'estratègies que reverteixin en una millora de les condicions de seguretat

i salut de les persones treballadores de les Illes Balears. Entre d'altres actuacions, es durà a terme la posada en funcionament del Programa d'Empreses Saludables de les Illes Balears, també amb la participació dels agents socials, la Universitat de les Illes Balears i els serveis de prevenció.

Segons les darreres dades corresponents a 2019, el teixit productiu de les Illes Balears està format per 95.549 microempreses (fins a 10 persones treballadores i menys de 2.000.000 € de volum de vendes), la qual cosa suposa el 95,5 % del total d'empreses de les Illes Balears. El 3,8 % el conformen petites empreses (amb plantilles entre 11 i 50 persones i menys de 10.000.000 € de volum de vendes) i només el 0,5 %, és a dir 549, són empreses mitjanes (amb plantilles entre 51 i 250 persones treballadores i menys de 50.000.000 € volum de vendes). Finalment, el 0,1 % (102) de les empreses de les Illes Balears compten amb una plantilla de treballadors superior als 250 i amb un volum de facturació anual superior a 50 milions d'euros.

Des de la Conselleria de Salut, l'Estratègia Social de Promoció de la Salut de les Illes Balears 2016-2026 (Cabeza E, 2019) inclou entre els seus objectius: "OE10. Realitzar i asegurar la sostenibilitat d'intervencions de promoció de la salut en l'àmbit Laboral", mitjançant, entre d'altres, les següents accions: "AC.35. Desenvolupar el programa Empreses saludables d'acord amb la Declaració de Luxemburg i la filosofía de la ENWHP" i "AC.36. Crear xarxes i intercanvi d'experiències entre les diferents empreses saludables".

L'any 2015 l'ONU va aprovar l'Agenda 2030, una oportunitat perquè tots els països i regions del món prenguin un nou camí per millorar la vida de totes les persones (Nacions Unides, 2015). El full de ruta el marquen els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Els ODS constitueixen una gran oportunitat per a les empreses, la millor forma d'afrontar els reptes actuals. La promoció de la salut és un marc útil per treballar els ODS. L'empresa saludable pot contribuir almenys a 14 dels 17 ODS (figura 2) i, per tant, contribuir perquè les Illes Balears avancin cap a la salut i la sostenibilitat.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

Contribució a la Promoció de la Salut en el Treball

El treball constitueix la major font d'ingressos de la majoria de la població. La salut de la població treballadora incideix en la salut de les seves famílies, fet que és estratègic per superar la pobresa i la mobilitat intergeneracional.

Accés de la població treballadora a alimentació saludable, la qual cosa pot contribuir a reduir el sobrepès i obesitat.

Millora de la salut i benestar de la població treballadora, de les seves famílies, dels clients i, per tant, del conjunt de la població, mitjançant la promoció de la dieta mediterrània, de l'activitat física i dels espais lliures de fum i alcohol en l'entorn laboral, entre d'altres.

Educació en salut de la població treballadora i de les seves famílies mitjançant la formació en temes de salut i en estratègies per saber cercar-la i comprendre-la.

Reducció de les desigualtats de gènere a l'entorn laboral. Millora de la conciliació laboral, personal i familiar. Entorns saludables contra l'assetjament sexual en el lloc de feina.

Teixit empresarial que utilitza sistemes energètics poc contaminants, per contribuir així a la sostenibilitat energètica.

Millora de les condicions materials i de l'organització del treball i la productivitat. Promoció del turisme sostenible.

Teixit industrial compromès amb la sostenibilitat i la innovació.

FIGURA 2.
Contribució de la promoció de la salut en el treball a les ODS

Gestió de la diversitat i reducció de les desigualtats per edat, nivell d'educació, diversitat funcional, cultura i país de procedència, entre d'altres, a l'entorn laboral.

Teixit empresarial i transports compromesos amb el desenvolupament urbà sostenible, per contribuir a crear ciutats resilients, saludables i segures. Foment de la mobilitat activa. Industrialització innovadora.

Promoció dels estils de vida individuals i col·lectius saludables i sostenibles des de l'entorn laboral. Compra i consum d'aliments de proximitat i respectuosos amb el medi ambient.

Transformació dels entorns laborals en sostenibles. Substitució d'agents químics perillosos. Qualitat climàtica de les edificacions.

Teixit empresarial compromès a evitar la contaminació de les aigües i els espais costaners.

Aliances entre les administracions de salut i treball, el teixit empresarial i les organitzacions sindicals. Foment de la participació de la ciutadania i de les associacions ciutadanes.

2. Objectius

Transformar el teixit empresarial de les Illes Balears en un entorn promotor de la salut

Objectiu general

Transformar el teixit empresarial de les Illes Balears en un entorn promotor de salut, benestar i sostenibilitat, tant per al personal treballador com per als clients i la societat en general.

Objectius específics

O1. Sensibilitzar el sector empresarial, la població treballadora i la societat en general de la importància dels entorns laborals saludables per a la salut de la població.

O2. Donar suport a les empreses de les Illes Balears, especialment a les més petites, perquè s'incorporin progressivament a aquest programa.

O3. Posar en valor i promoure l'intercanvi de bones pràctiques entre les empreses i organitzacions saludables.

O4. Fomentar la sostenibilitat i millora contínua dels programes d'empreses i organitzacions saludables de les Illes Balears.

3. Línies d'acció

Transformar el teixit empresarial de les Illes Balears en un entorn promotor de la salut

Per a Objectiu 1

Acció 1.1: Elaborar un pla de comunicació.

Acció 1.2: Desenvolupar el pla de comunicació.

Acció 1.3: Revisar anualment el pla de comunicació d'acord amb els resultats obtinguts.

Per a Objectiu 2

Acció 2.1: Elaborar un pla de formació i avaluar-lo i revisar-lo anualment.

Acció 2.2: Oferir formació en la implantació del model d'empresa saludable dirigida als equips directius, professionals de recursos humans, professionals dels serveis de prevenció de riscs laborals, delegats de prevenció i a tots els treballadors susceptibles de participar en el desenvolupament del programa.

Acció 2.3: Oferir eines i recursos a les empreses que entren en el programa mitjançant una plataforma web (EinaSalut).

Acció 2.4: Oferir assessorament puntual a les empreses que vulguin transformar-se en empreses saludables.

Acció 2.5: Definir uns criteris de priorització a l'hora d'acompanyar en el procés de transformació en empresa saludable, i oferir aquest

acompanyament a les empreses prioritzades.

Per a Objectiu 3

Acció 3.1: Crear una xarxa autonòmica d'empreses i organitzacions saludables, fomentar l'adherència a la xarxa nacional i estudiar com vincular la xarxa autonòmica a l'europea.

Acció 3.2: Organitzar periòdicament convocatòries per identificar bones pràctiques.

Acció 3.3: Organitzar periòdicament jornades per donar a conèixer i reconèixer les bones pràctiques identificades.

Acció 3.4: Crear un banc de bones pràctiques a EinaSalut.

Per a Objectiu 4

Acció 4.1: Reconèixer les empreses saludables d'acord amb el temps que duen en el programa i els resultats que han obtingut.

Acció 4.2: Explorar altres avantatges de ser empresa saludable.

Acció 4.3: Facilitar eines perquè les empreses avaluïn els resultats i la rendibilitat de la implementació del seu model d'empresa saludable.

Acció 4.4: Reforçar la coordinació entre administracions i entre nivells de l'Administració per promoure els entorns laborals saludables i contribuir així a la consecució dels ODS.

EINA salut per comunitats
inici comunitats saludables contacta amb nosaltres
VOLEM SER UNA EMPRESA SALUDABLE
QUÈ ES UNA EMPRESA SALUDABLE?
Descobreix les claus per convertir la teva empresa en una empresa saludable
empreses saludables en 7 preguntes
QUÈ SIGNIFICA SALUT EN UNA EMPRESA SALUDABLE?
Treballar els distints temes relacionats amb la salut (eixos temàtics) de diferents formes (àrees d'intervenció) és la clau.
empreses saludables en 7 preguntes
PROMOCIÓ DE LA SALUT
GOIB
Inici > Conselleria de Salut i Consum
> Direcció General de Salut Pública i Participació
> Promoció de la Salut > PROMOCIÓ DE LA SALUT
> Portada
MENÚ
Model de determinants socials de la salut

4. Procediment

Per tal de ser un entorn saludable, hem de ser abans un entorn segur, i totes i tots hem de ser part del procés

La proposta de la transformació d'una empresa en saludable és un procés que pot començar a iniciativa de l'empresari, del personal treballador o dels serveis de prevenció de riscs laborals (PRL), que consisteix en el següent (figura 3):

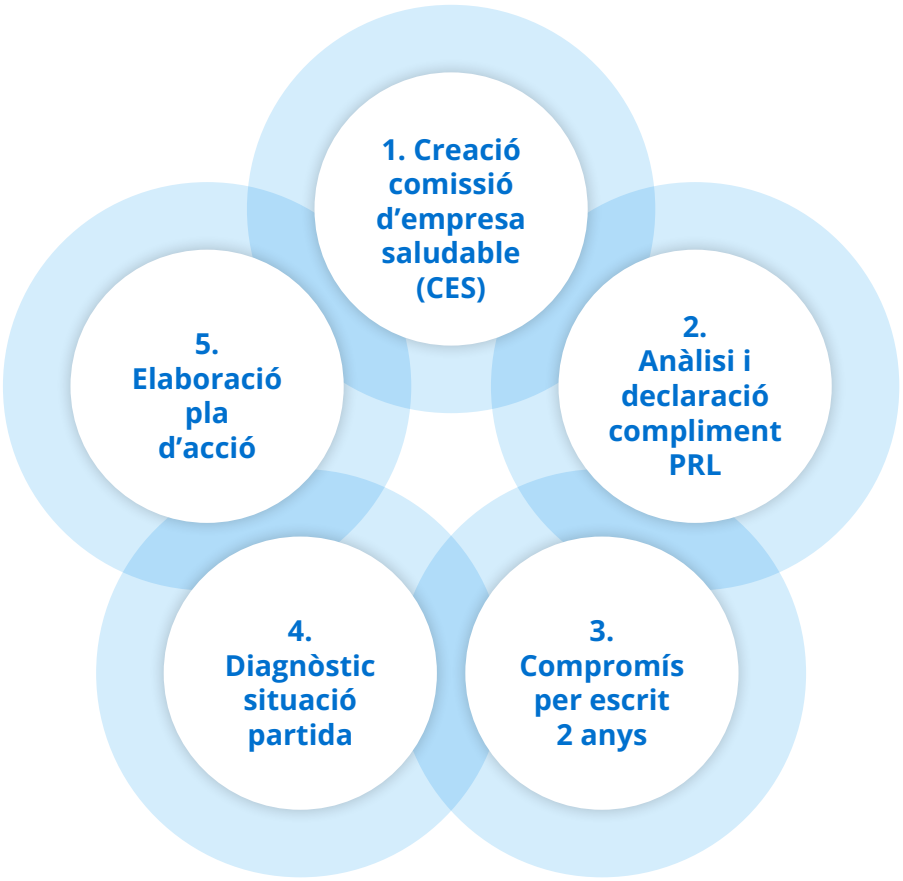

Font: elaboració pròpia del Servei de Promoció de la Salut de les Illes Balears.

FIGURA 3. Procés per convertir-se en una empresa saludable

4.1. A partir del compromís de l'empresa, es crea una **comissió d'empresa saludable** (CES) formada per representants de la direcció de l'empresa, del departament de recursos humans si escau, del personal, dels seus representants a través dels delegats de prevenció i dels serveis de PRL o la modalitat preventiva que tengui. Cada empresa decidirà qui forma part de la CES.

4.2. La CES **ha d'analitzar la situació de l'empresa pel que fa a la normativa de PRL** i redactar una declaració responsable de compromís amb la PRL, que ha d'incloure un certificat d'estar al corrent del pagament del servei de PRL, tenir constituït un servei de prevenció propi o mancomunat o disposar d'una altra modalitat preventiva, comptar amb les diferents avaluacions (psicosocial, ergonòmica, higiènica, de seguretat...), plans i protocols (gestió de conflictes, assetjament, etc.) (annex 1). A més, també ha de comptar amb un pla d'igualtat, segons estipuli la normativa vigent, i garantir el compliment de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social (Reial decret legislatiu 1/2013). **El compliment de les normatives de PRL i igualtat i no haver estat penalitzada amb una sanció greu o molt greu en matèria de salut laboral en els dos darrers anys, són els dos prerequisits per ser una empresa saludable.**

4.3. L'empresa s'ha d'inscriure en el programa **comprometent-se per escrit a elaborar, desenvolupar i avaluar un pla d'acció per a dos anys (annex 2). Després dels dos anys,** i en funció dels resultats que hagi obtingut, farà un nou projecte, en un cercle de millora contínua.

4.4. La CES ha de fer un **autodiagnòstic,** d'acord amb el model d'empresa saludable, de la situació de l'empresa pel que fa als factors que puguin influir sobre la salut del personal i dels clients, i a les accions que ja fa l'empresa. Ha de fer servir el qüestionari de la **Declaració de Luxemburg** (annex 3) i la graella d'accions per eixos i àrees (annex 4). També pot utilitzar les dades, els informes i les memòries disponibles en el seu servei de PRL.

4.5. La CES ha d'elaborar el **pla d'acció per implementar el model d'empresa saludable** (annex 5), que consisteix en un document que descriu el procés de millora contínua de la salut, benestar i sostenibilitat del personal i dels clients mitjançant accions sobre temes relacionats amb els eixos temàtics, treballats simultàniament d'acord amb les àrees d'intervenció. Cada empresa ha de planificar com implementarà el model d'empresa saludable, segons les necessitats que ha detectat en l'autodiagnosi, i com vol fer-ho conforme a les diferents àrees d'intervenció.

Els **eixos temàtics** poden ser:

- seguretat
- ergonomia
- mobilitat sostenible i activa i seguretat vial
- alimentació saludable
- activitat física
- prevenció d'addiccions
- promoció de la salut mental
- conciliació laboral, personal i familiar
- relacions laborals
- estils de comandament i lideratge
- motivació en el treball
- oci
- sostenibilitat
- altres relacionats amb la salut

La seguretat es refereix al fet que s'assoleixi la cultura preventiva de riscs laborals dins l'empresa, proporcionant al personal tots els recursos necessaris per minimitzar els riscs per a la seguretat i la salut derivats del lloc de feina.

L'ergonomia es refereix a totes aquelles mesures i recursos dirigits al disseny i l'adaptació òptima del lloc de feina, per tal d'obtenir el menor risc, disminuir al màxim la fatiga i els perills per a la salut i preservar el rendiment necessari. Per tant, fa referència a espais, mobiliari, eines i utensilis i ritmes de feina que millorin el benestar de la persona treballadora i del client.

La mobilitat sostenible i activa i la seguretat vial fan referència a com es realitzen els desplaçaments, tant per anar i tornar de la feina —in itinere— com els que tenen lloc durant la feina —ja siguin in misio, ja siguin en els interiors de l'empresa, obra o explotació. Concretament, a la promoció dels desplaçaments a peu o en bicicleta (transport actiu), en transport públic o facilitat per l'empresa; a la utilització de vehicles no contaminants, trajectes segurs i a l'observació de les normes de seguretat vial.

L'alimentació saludable es refereix a si es promou una alimentació saludable basada en la dieta mediterrània, respectant les diversitats culturals, a la cafeteria, restaurant, màquines de venda automàtica o espai habilitat com a menjador, i si s'ofereix al personal i als clients (si escau) informació sobre alimentació saludable basada en la dieta mediterrània o recursos per poder seguir-la. També té a veure amb la promoció del consum de fruita i verdura i d'aigua de l'aixeta.

L'activitat física fa referència a la promoció d'un estil de vida actiu, incorporant l'activitat física a la vida quotidiana, tant dins com fora de l'horari de feina; per exemple, a promoure l'ús de les escales en lloc dels ascensors, a habilitar espais (físics o temporals) dins els llocs de feina per fer activitat física, a promoure els descansos actius, a facilitar la utilització dels recursos del barri per fer activitat física, etc.

La prevenció d'addiccions es refereix als recursos que ofereix l'empresa perquè el personal, les seves famílies i els clients evitin el consum de tabac, alcohol i altres substàncies i conductes addictives. Això implica, per exemple, que l'empresa sigui un entorn lliure de fum i d'alcohol, que ofereixi al personal informació i recursos per prevenir addiccions, així com ajuda professional per a les persones que ja en pateixen.

La promoció de la salut mental es refereix al fet que l'empresa ofereix condicions de feina i psicosocials justes, recursos per millorar el clima laboral i formació; afavoreix la participació del personal per aconseguir el benestar dels treballadors i dels clients, i ofereix programes i recursos per detectar i ajudar a les persones treballadores amb problemes de salut mental, i per afavorir la incorporació i reincorporació després d'una baixa laboral en els casos de problemes de salut mental.

La conciliació laboral, personal i familiar fa referència a totes aquelles mesures que puguin facilitar-la pel que fa a la flexibilització d'horaris, vacances i dies lliures, el teletreball o les jornades contínues; el foment de la corresponsabilitat; els centres de dia o campaments per a infants petits o persones en situació de dependència, etcètera.

Les relacions laborals fan referència a crear i millorar la comunicació entre el personal i amb els comandaments, i a millorar les habilitats socials i comunicatives, indispensables per establir unes relacions sanes entre els equips.

Els estils de comandament i lideratge es refereixen a implantar polítiques organitzatives amb valors com l'empatia, la comunicació, l'escolta activa i el compromís, i a formar els comandaments superiors i intermedis en lideratge participatiu per afavorir les bones relacions entre personal i comandament.

La motivació en el treball es refereix a col·locar el factor humà en el centre de l'estratègia organitzacional, posant de manifest la importància de la participació de les persones treballadores per incrementar el sentiment de compromís i el desenvolupament professional i personal. Augmentar la motivació i la implicació, i cercar el sentit al treball, entre altres, farà que millori la cohesió del grup.

Aquesta filosofia organitzacional facilita la felicitat i la qualitat de vida dels treballadors, així com de les seves famílies, i reporta probablement beneficis a l'empresa.

L'oci el constitueixen les activitats plaents, no obligatòries i intrínsecament motivades d'acord amb els interessos de cada persona, realitzades en el temps lliure. L'oci contribueix a la sensació de benestar, l'autoestima i una participació social satisfactòria; tot això és beneficiós per a la salut. Per tant, implica afavorir o potenciar l'accés de les persones treballadores a recursos i espais d'oci, com activitats culturals, esportives o d'esplai sa, gratificant i significatiu, respectant la lliure elecció d'aquestes.

La sostenibilitat fa referència a promoure el creixement econòmic d'una forma sostinguda, inclusiva i sostenible, l'ocupació plena i productiva, el treball decent per a tothom i uns ingressos que permetin l'autonomia personal i familiar. La sostenibilitat és el procés mitjançant el qual se satisfan les necessitats econòmiques, socials i de diversitat cultural i es promou un medi ambient sa, sense posar en risc la satisfacció de les generacions futures. Es tenen en compte les tres esferes del desenvolupament: social, natural i econòmic (UNESCO, 2012).

Altres relacionats amb la salut: vacunacions, donació de sang, prevenció de factors de risc cardiovascular, prevenció dels cops de calor, habilitats socials i empatia, col·laboració amb projectes solidaris, etcètera.

Les àrees d'intervenció

Estan basades en les quatre que estableix el model de l'Organització Mundial de la Salut, al qual n'hem afegit una cinquena, l'equitat:

- entorn físic
- entorn psicosocial
- recursos personals
- participació de l'empresa en la comunitat
- equitat

- L'entorn físic es refereix als espais en els llocs de feina, equipaments, maquinàries, eines i serveis on es desenvolupa la feina i on se n'ofereixen els productes.

- L'entorn psicosocial es refereix a l'organització de la feina, als aspectes relacionals o interpersonals i a la cultura de l'empresa.

- Els recursos personals fan referència als coneixements, actituds i conductes relacionats amb la salut, així com a les oportunitats que l'empresa ofereix als treballadors per millorar-los.

- La participació de l'empresa en la comunitat té a veure amb la consideració de l'empresa com un espai de promoció de la salut en relació mútua amb altres recursos i actius presents al barri, poble o àrea (per exemple, rutes saludables, poliesportius, etcètera). Això permet desenvolupar sinergies positives tant per a l'empresa com per al barri, poble o àrea, i fins i tot fomenta noves dinàmiques que contribueixen a millorar la salut de la població des d'una perspectiva integral.

- L'equitat es refereix a la igualtat d'oportunitats per raons de gènere, però també a la igualtat en funció de l'edat, l'orientació sexual, la diversitat funcional, la cultura, les creences religioses, el país de procedència, l'idioma, la situació econòmica, etcètera. Per tant, té a veure amb la no discriminació de cap grup (LGTBI, població migrant, població gitana...). El pla d'acció ha d'incorporar aquesta perspectiva en totes les passes (anàlisi, elaboració del projecte de salut i avaluació) perquè els riscs laborals i els danys que se'n deriven són una font important de desigualtat en salut. És necessari fer-se aquestes preguntes: ens deixam algú fora?, arribam a tothom fent el mateix per tothom?, hem de fer accions específiques per a subpoblacions concretes?

EINA salut per comunitats
inici comunitats saludables contacta amb nosaltres
EMPRESES SALUDABLES
HOLA
Què estàs cercant?
volem ser una
som una

LA EMPRESA SALUDABLE EN 7 PREGUNTES
VOLEM SER UNA EMPRESA SALUDABLE

5. Coordinació

Apostam per la participació de tots els agents socials des del diseny del programa.

Per al desenvolupament del Programa d'Empreses Saludables de les Illes Balears s'ha creat un **comitè** format per representants de l'Institut de Seguretat i Salut Laboral de les Illes Balears (IBASSAL), la Direcció General de Salut Pública (DGSP), el Servei de Prevenció de riscs laborals de la CAIB, els agents socials (organitzacions sindicals i associacions empresarials més representatius), els serveis de prevenció de riscs laborals aliens i la Universitat de les Illes Balears. S'ha incorporat també la Direcció General de Salut Mental.

Les funcions d'aquest comitè són:

- Redactar el document del programa i el pla de comunicació.
- Impulsar i coordinar-ne el desenvolupament.
- Avaluar-ne els resultats.
- Elaborar el pla de formació del programa.
- Definir els criteris de priorització per a l'acompanyament de les empreses que ho necessitin.
- Reconèixer les empreses fidels al programa i que obtenen resultats.
- Definir els criteris de bones pràctiques i avaluar els programes d'empreses saludables que ho volen ser.
- Difondre les bones pràctiques de les empreses saludables de les Illes Balears.

Concretament:

Es crearà una **oficina** virtual del programa, formada per tècnics de l'IBASSAL i de la DGSP. Les seves funcions seran:

- Rebre i revisar les declaracions responsables de compliment de la normativa de PRL.
- Rebre i revisar els projectes de salut de les empreses que s'adhereixin al programa.
- Rebre i analitzar els qüestionaris d'autodiagnòstic.
- Assessorar les empreses en l'elaboració, el desenvolupament i l'avaluació del seu pla d'acció.
- Coordinar i participar en la formació.
- Rebre i avaluar les bones pràctiques, així com fer-ne difusió.
- Organitzar jornades d'intercanvi d'experiències i bones pràctiques amb entrega de reconeixements.
- Crear la Xarxa d'Empreses Saludables de les Illes Balears.
- Ser l'interlocutor tècnic amb els gabinets de premsa per difondre i divulgar el programa a les empreses i a la població.

El IBASSAL serà responsable de vetlar pel compliment de la normativa de PRL.

La DGSP oferirà especialment assessorament per a l'avaluació dels plans d'acció. També posarà a disposició del programa la plataforma de promoció de la salut EinaSalut, que oferirà informació i recursos, així com un espai per a l'intercanvi d'experiències entre les empreses saludables.

El Servei de Prevenció de Riscs Laborals de la CAIB assessorarà altres serveis de prevenció sobre el paper que aquests poden tenir en el desenvolupament del programa en les empreses.

Les associacions empresarials oferiran:

- Informació i assessorament a empreses.
- Oferta formativa bonificable.
- Jornades i seminaris web per abordar temàtiques específiques relacionades amb les empreses saludables.
- Divulgació de notícies, bones pràctiques i continguts diversos relacionats amb les empreses saludables.

Els serveis de prevenció de riscs laborals oferiran:

- Assessorament i informació tècnica i sanitària per al desenvolupament del programa.
- Divulgació del programa a empreses clients.
- Formació bonificable en el Programa d'Empreses Saludables.
- Informació sobre indicadors de salut de les empreses.

Les organitzacions sindicats oferiran:

- Contribució en la negociació col·lectiva amb la finalitat d'introduir-hi

clàusules i programes d'empreses saludables.
- Assessorament i informació tècnica als delegats sobre empreses saludables en l'àmbit laboral.
- Afavorir la difusió de bones pràctiques en empreses saludables en l'entorn laboral.
- Col·laborar, amb les administracions i altres organitzacions implicades, en la informació, difusió i implementació dels programes i projectes d'empreses saludables.

La Universitat de les Illes Balears (UIB) oferirà:

- Assessorament, mapatge de projectes d'investigació i aprenentatge-servei orientats a la promoció de la salut en l'entorn laboral i possibilitats de transferència de les estratègies desenvolupades a la UIB.
- Contribució a la creació de material específic i col·laboració en la organització de seminaris i esdeveniments de difusió de bones pràctiques.

La Direcció General de Salut Mental oferirà:

- Informació i assessorament del benestar emocional i la salut mental en el entorn laboral.
- Col·laboració, amb la resta d'administracions implicades, en la formació, informació i difusió de les bones practiques en relació al benestar

6. Eines i recursos disponibles

EinaSalut un espai per les empreses que volen ser saludables

Activitat física

- Programa «Rutes saludables», per promoure l'activitat física caminant de forma fàcil al voltant dels centres de salut. Direcció General de Salut Pública: http://e-alvac.caib.es/rutas-portada.html

- Programa «Les escales al cor», per promoure l'activitat física fomentant l'ús de les escales en el lloc de feina. Direcció General de Salut Pública: http://e-alvac.caib.es/les-escales-al-cor.html

- Hacia rutas saludables. Guía para el diseño, implementación y evaluación de un plan de rutas saludables. Ministeris de Sanitat, Consum i Drets Socials i Agenda 2030: https://www.sanidad.gob.es/areas/promocionPrevencion/entornosSaludables/local/estrategia/herramientas/rutasSaludables.htm

- Recomanacions per a la població sobre l'activitat física i la reducció del sedentarisme. Ministeris de Sanitat, Consum i Drets Socials i Agenda 2030: https://www.sanidad.gob.es/areas/promocionPrevencion/actividadFisica/recomendaciones.htm

- Iniciativa «A subir las escaleras: me apunto». Materials gràfics per promoure l'ús de les escales i, per tant, l'activitat física, al lloc de feina. Ministeris de Sanitat, Consum i Drets Socials i Agenda 2030: Ministerio de Sanidad - Profesionais - Iniciativa para fomentar el uso de escaleras en el lugar de trabajo

- Sèrie «Mou-te!», desenvolupada pel grup Educació, Comunicació i Qualitat en Salut (ECYCS) per al programa Universitat Saludable: https://youtu.be/lp82AFgzmmk

- Guia «Empresas activas, empresas sanas. Beneficios de la actividad física en el entorno laboral». CEOE: https://prl.ceoe.es/wp-content/uploads/2018/11/Empresas-activas-empresas-sanas.-Beneficios-de-la-actividad-fi%CC%81sica-en-el-entorno-laboral.pdf

Exercici laboral

Guía para el diseño, implantación y evaluación de un programa de ejercicio laboral en la empresa. Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo: nsst.es/documentacion/material-tecnico/documentos-tecnicos/ejercicio-laboral-guia-para-el-diseno-implantacion-y-evaluacion-de-un-programa-de-ejercicio-laboral-en-la-empresa-2023

Alimentació saludable

- Programa «Sabor del Mediterrani», per promoure la dieta mediterrània. Està dirigit a restaurants que es comprometen a oferir un menú basat en la dieta mediterrània i que obtenen un segell que ho acredita. Direcció General de Salut Pública: http://e-alvac.caib.es/sm/index.html

- Llibre Salut i receptes mediterrànies, amb recomanacions per seguir la dieta mediterrània i receptes de les Illes Balears. Direcció General de Salut Pública: http://e-alvac.caib.es/libro-recetas.html

- Decret 39/2019, de 17 de maig, sobre la promoció de la dieta mediterrània en els centres educatius i sanitaris de les Illes Balears. Direcció General de Salut Pública: https://www.caib.es/sites/institutestudisautonomics/f/299651

- Alimentación sana contra el cáncer. Guia de la Associació Espanyola contra el Càncer (AECC Balears): https://www.contraelcancer.es/es/todo-sobre-cancer/prevencion/alimentacion

Tabac

- Web «Tabaquisme de les Illes Balears». Informació, eines i recursos per sensibilitzar sobre el problema del tabaquisme i per ajudar a deixar de fumar. Direcció General de Salut Pública: https://www.caib.es/sites/tabaquisme/ca/portada-86826/

- Tabac. Informació sobre tabaquisme per a la ciutadania, professionals sanitaris i indústria. Ministeris de Sanitat, Consum i Drets Socials i Agenda 2030: https://www.sanidad.gob.es/areas/promocionPrevencion/tabaco/home.htm

- Campanya «No fumes». Informació sobre el tabac. Associació Espanyola contra el Càncer: https://www.contraelcancer.es/es/todo-sobre-cancer/prevencion/no-fumes

Alcohol i altres addiccions

- Web del Pla d'Addiccions i Drogodependències de les Illes Balears (PADIB): informació, campanyes, recursos i assessorament sobre addiccions. Direcció General de Salut Pública: https://www.caib.es/sites/padib/ca/portada-9943/

- Telèfon CRIDA (971 17 78 48), de dilluns a divendres, de 9 h a 14 h. Direcció General de Salut Pública: https://www.caib.es/sites/padib/ca/crida-26797/

- Prevenció del consum d'alcohol. Materials divulgatius adreçats a diferents grups de població. Ministeris de Sanitat, Consum i Drets Socials i Agenda 2030: https://www.sanidad.gob.es/areas/promocionPrevencion/alcohol/home.htm

- Formació sindical en drogodependències (2017): https://www.ccoo.es/b73751f0fa506fc83024d170e33e28eb000001.pdf

- Alcohol y drogas en la empresa. Prevención, detección y actuación ante el consumo, editat per CAEB: https://www.caeb.es/alcohol-y-drogas-en-la-empresa-prevencion-deteccion-y-actuacion-ante-el-consumo/

Salut mental

- Promoció de la salut mental en la feina. Agència Europea per a la Seguretat i Salut Laboral: https://osha.europa.eu/es/publications/factsheet-102-mental-health-promotion-workplace-summary-good-practice-report

- La salut mental en el lloc de feina. Organització Mundial de la Salut: https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-at-work

- La salut mental de las y los trabajadores. Osalan: https://www.euskadi.eus/contenidos/libro/medicina_201320/eu_saludmen/adjuntos/salud_mental_trabajadores.pdf

- Mútua col·laboradora amb la Seguretat Social n. 276, Ergasat: https://www.egarsat.es/ca/promocio-de-la-salut-mental-en-lambit-laboral/

- Guía para la integración de los factores psicosociales en la gestión empresarial, editada por CAEB: https://www.caeb.es/guia-para-la-integracion-de-los-factores-psicosociales-en-la-gestion-empresarial/

- Guía para la intervención sindical en la organización del trabajo y riesgos psicosociales. ISTAS-CCOO: https://www.caeb.es/guia-para-la-integracion-de-los-factores-psicosociales-en-la-gestion-empresarial/

- Riesgos psicosociales y estrés en el trabajo. Agencia Europea para la Seguridad y Salud Laboral: https://osha.europa.eu/es/themes/psychosocial-risks-and-mental-health

- El bienestar de los trabajadores y trabajadoras, algunas ideas para estar bien en momentos de crisis. CCOO Madrid: https://madrid.ccoo.es/6db84e51b192b127b6e84a9a7557960e000045.pdf

Salud mental y Trabajo. Diagnóstico de situación - Año 2023. Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo: https://www.insst.es/documents/94886/5326464/Salud+Mental+y+Trabajo+2023.pdf/9a0163c8-e840-0b47-ea05-dc4e46e866ab?t=1687776097872

Càncer

- Web de la Coordinació de l'Estratègia de Càncer: informació sobre la prevenció del càncer i sobre els programes de cribratge de càncer de mama i de càncer colorectal. Direcció General de Salut Pública: https://www.contraelcancer.es/es/sobre-nosotros/donde-estamos/sede-baleares

- Web de l'Associació Espanyola contra el Càncer, Junta de les Illes Balears: https://www.aecc.es/es/sobre-nosotros/donde-estamos/sede-baleares

- Campanya «Cáncer cero en el trabajo». CCOO: https://cancerceroenltrabajo.ccoo.es/

Vacunes

- Web de Vacunacions: informació sobre vacunes per a la ciutadania i per als professionals sanitaris. Direcció General de Salut Pública: http://www.caib.es/sites/vacunacions/ca/portada-61395/

Salut sexual

- Web de Salut Sexual: informació sobre sexualitat, salut sexual, diversitat sexual i de gènere. Direcció General de Salut Pública: https://www.caib.es/sites/salutsexual/ca/portada-86341/

- Secció dedicada a la salut sexual. Organització Mundial de la Salud: https://www.who.int/es/health-topics/sexual-health#tab=tab_1

Gènere

- Web de Salut i Gènere: Informació i recursos sobre violència masclista: https://www.caib.es/sites/salutigenere/ca/portada-29955/

- Secció dedicada a gènere i salut de l'Organització Mundial de la Salut: https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/gender

- Observatori de Salut de les Dones, del Ministeri de Sanitat: https://www.mscbs.gob.es/organizacion/sns/planCalidadSNS/equidad/saludGenero/home.htm

- Guía sindical de actuación ante el acoso sexual y acoso por razón de sexo en el ámbito laboral. Ministeri d'Igualtat i CCOO: https://www.ccoo.es/9e1ed6155db8b6ce692d3aa2dcfd2a94000001.pdf

Mobilitat

- La movilidad cotidiana al trabajo, segura y sostenible. Propuestas desde la perspectiva de género. ISTAS: https://istas.net/sites/default/files/2020-02/La_movilidad_al%20trabajo_Una_perspectiva_de_genero.pdf

- Web de Seguretat Vial Laboral. Institut Nacional de Seguretat i Salut en la Feina: https://www.insst.es/materias/transversales/seguridad-vial-laboral

- Institut Nacional per a la Seguretat i Salut Ocupacional (NIOSH): https://www.cdc.gov/spanish/niosh/topics/vehiculos.html

- Plataforma Please per contribuir a evitar els accidents a la carretera: http://pleasebaleares.com/ca

- Secció «Conducir seguro».CEOE: https://prl.ceoe.es/conducir-seguro/

Objectius de desenvolupament sostenible

- Informe sindical sobre ODS 2020 de CCOO. ISTAS-CCOO: https://istas.net/noticias/istas-ccoo-elabora-el-informe-sindical-sobre-ods-2020-de-ccoo

- Web de l'Agenda 2030. Gobierno de España: https://www.agenda2030.gob.es/

- Presentació de l'Agenda 2030. Govern de les Illes Balears: http://www.caib.es/pidip2front/jsp/adjunto?codi=2354840&idioma=es

- Guía para pymes ante los Objetivos de Desarrollo Sostenible: https://www.pactomundial.org/wp-content/uploads/2019/12/Gui%CC%81a-para-pymes-ante-los-ODS.pdf

Institucions

- Web de l'IBASSAL, des d'on es poden habilitar espais informatius i posar enllaços a altres plataformes. IBASSAL: https://www.caib.es/sites/ibassal/ca/index/?campa=yes

- Web del Servei Promoció de la Salut. Direcció General de Salut Pública: https://www.caib.es/sites/promociosalut/ca/portada/

- Estils de vida saludable. Estratègia de Promoció de la Salut i Prevenció en el SNS. Ministeri de Sanitat: https://estilosdevidasaludable.sanidad.gob.es/ca/home.htm

- Xarxa Espanyola d'Empreses Saludables: https://www.insst.es/red-espanola-de-empresas-saludables

- Xarxa Europea per a la Promoció de la Salut en el Lloc de Treball (ENWHP): https://www.enwhp.org/

- Institut Nacional de Seguretat i Salut en la Feina: https://www.insst.es/el-instituto

- Institut Nacional de Seguretat i Salut Ocupacional dels Estats Units (NIOSH): https://www.cdc.gov/niosh/

Qüestionaris

- Qüestionaris de l'INSST d'avaluació en promoció de la salut en la feina: https://www.insst.es/-/cuestionarios-de-evaluacion-en-pst

- Qüestionari de Mieses per a microempreses d'autoavaluació de la cultura d'excel·lència empresarial per a un desenvolupament sostenible i saludable: http://www.miesesglobal.org/wp-content/uploads/2018/08/AUTOEVALUACION-CULTURA-EMPRESARIAL-MIESES-micro.pdf

- Qüestionaris en línia: «Som actiu?», «Menj mediterrani?», «Tenc un pes saludable?» Permeten avaluar l'estat propi i ofereixen recomanacions personalitzades. http://e-alvac.caib.es/entorno-laboral.html

Guies

- Guia CAEB per a la implantació d'un programa de promoció de la salut en el treball per a pimes i microempreses: https://www.caeb.es/guia-para-la-implantacion-de-un-programa-de-promocion-de-la-salud-en-las-pymes-y-microempresas/

- Guia de la CEOE Recetario de buenas prácticas de promoción de la salud en la pyme: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/

recetario-de-buenas-practicas-de-promocion-de-la-salud-en-la-pyme/

- Guia de la CEOE 32 actividades preventivas y de promoción de hábitos de vida saludable: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/32-actividades-preventivas-y-de-promocion-de-habitos-de-vida-saludable/

- Guia de la CEOE 40 actividades para hacer tu empresa segura y saludable: https://www.ceoe.es/es/publicaciones/laboral/40-actividades-para-hacer-tu-empresa-segura-y-saludable

- Guia de la CEOE Manual práctico para pymes saludables. Promoción de actividades saludables en el entorno laboral I: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/8513/

- Guia de la CEOE Manual práctico para pymes saludables. Promoción de actividades saludables en el entorno laboral II: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/manual-practico-para-pymes-saludables-promocion-de-actividades-saludables-en-el-entorno-laboral-ii/

- Guia de la CEOE Manual práctico para pymes saludables: promoción de actividades saludables en el entorno laboral III: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/manual-practico-para-pymes-saludables-promocion-de-actividades-saludables-en-el-entorno-laboral-iii/

- Guia de la CEOE Promoción de hábitos de vida saludables I: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/guia-de-promocion-de-habitos-de-vida-saludables/

- Guia de la CEOE Promoción de hábitos de vida saludables II: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/guia-de-promocion-de-habitos-de-vida-saludables-ii/

- Guia de la CEOE Promoción de hábitos de vida saludables III: https://prl.ceoe.es/informacion/estudios-publicaciones/guia-de-promocion-de-habitos-de-vida-saludables-iii/

- Guia de la CEOE Medidas preventivas para empresas con trabajadores mayores de 55 años: https://prl.ceoe.es/wp-content/uploads/2018/11/Medidas-preventivas-para-empresas-con-trabajadores-mayores-de-55-an%CC%83os.pdf

- Guía de actuación para la implantación de comportamientos seguros y saludables, generadores de Cultura preventiva y de Excelencia. Ministeri de Treball i Economia Social: https://www.insst.es/el-instituto-al-d%C3%ADa/guia-de-actuacion-para-la-implantacion-de-comportamientos-seguros-y-saludables

7. Avaluació

Avaluar és necessari per saber què funciona, perquè i quins resultats s'obtenen.

La promoció de la salut és un procés complex on intervenen molts d'actors i circumstàncies, i que obté resultats a llarg termini. Per això, els programes de promoció de la salut són difícils d'avaluar únicament de forma quantitativa.

Per avaluar aquest programa, utilitzarem una combinació de mètodes quantitatius i qualitatius. Per a cada objectiu, s'han definit indicadors i criteris de infraestructura, procés i resultats. L'oficina del programa serà l'encarregada de recollir anualment les dades que pertoquin i elaborarà un informe. El comitè del programa revisarà aquest informe i, en funció dels resultats obtinguts, podrà modificar accions, indicadors i criteris d'avaluació, o proposar-ne de nous. Després de la primera avaluació, l'oficina del programa proposarà un conjunt d'indicadors clau, que el comitè revisarà i aprovarà.

L'avaluació del programa conté tres dimensions: estructura, procés i resultats.

7.1. Estructura

Objectiu	Indicador /criteri	Tipus	Com es recollirà
O1, O2, O3, O4	Persones amb dedicació completa i parcial al programa	Nombre i percentatge de dedicació de cada una	Demanar a IBASSAL, DGSP i a gabinets de premsa de dues conselleries
O1, O2, O3, O4	Participació de tots els agents en l'elaboració, implementació i avaluació del programa	Qualitatiu	Entrevistes amb IBASSAL/DGSP/CAEB/sindicats/UIB
O1,O2, O3, O4	Document programa editat	Si/No	Revisió en línia o demanar a IBASSAL/DGSP
O1	Resum de política (policy brief) editat	Si/No	Revisió en línia o demanar a IBASSAL/DGSP
O2	Existència del lloc web del programa a EinaSalut	Mixt: Sí/No i grau desenvolupament (qualitatiu.	Revisió en línia. Revisió d'informes de seguiment d'EinaSalut o entrevistes amb responsables
O3	Existència de normativa que crea la xarxa empreses saludables de les Illes Balears	Mixt: Sí/No i procés de creació (qualitatiu)	Identificar normativa i demanar a IBASSAL/DGSP
O3	Vinculació amb xarxa nacional/europea	Mixt: Sí/No i procés (qualitatiu)	Revisió en línia i demanar a IBASSAL/DGSP
O3	Existència de banc de bones pràctiques en empreses saludables	Si/No	Revisió en línia i demanar a IBASSAL/DGSP
O4	Reconeixement a empreses saludables	Mixt: Sí/No i procés de creació (qualitatiu)	Identificar normativa i demanar a IBASSAL/DGSP
O4	Avantatges per a les empreses saludables introduïts o explorats	Qualitatiu	Entrevistes amb IBASSAL/DGSP/CAEB/sindicats/Qüestionari a empreses

7.2. Procés

Objectiu	Indicador /criteri	Tipus	Com es recollirà
O1, O2, O3, O4	Empreses adherides al programa/any/grandària empreses/sector	Nombre d'empreses adherides / Nombre d'empreses totals per any, grandària i sector	Demanar a IBASSAL / DGSP
O1, O2, O3, O4	Beneficiaris reals del programa	Mixt: Nombre de persones treballadores involucrades en les activitats dels programes / Nombre total de treballadors de les empreses adherides. Entrevistes a treballadors i famílies.	El indicador quantitatiu es requereix periòdicament a les empreses adherides. El indicador qualitatiu requereix un estudi específic.
O2	Percentatge d'empreses adherides amb participació de personal en la comissió d'empresa saludable	Numèric	Es requereix a les empreses adherides.
O1	Nombre de presentacions del programa en fòrums empresarials	Numèric	Revisió en línia i demanar a IBASSAL / DGSP / CAEB / sindicats
O1	Difusió del resum de política (policy brief): canals utilitzats, entrades al document en web i xarxes socials	Mixt: qualitatiu (quins canals) i quantitatiu (impacte)	Demanar a gabinets premsa IBASSAL / DGSP / CAEB / sindicats
O1	Campanyes a mitjans comunicació	Mixt: qualitatiu (quin impacte) i quantitatiu (quantes)	Revisió en línia i demanar a gabinets de premsa d'IBASSAL / DGSP / CAEB / sindicats
O1	Campanyes a xarxes socials	Mixt: qualitatiu (quin impacte) i quantitatiu (quantes)	Revisió en línia i demanar a gabinets de premsa IBASSAL / DGSP / CAEB / sindicats

Aquesta taula continua a la següent pàgina

7.2. Procés

Objectiu	Indicador /criteri	Tipus	Com es recollirà
O2	Formacions realitzades /tema: núm. hores i núm. persones formades	Numèric	Revisió en línia i demanar a IBASSAL / DGSP / CAEB / sindicats / SPRL
O3	Nombre de jornades per compartir experiències	Numèric i descripció (qualitatiu)	Revisió en línia i demanar a IBASSAL / DGSP / CAEB / sindicats
O3	Nombre de bones pràctiques identificades/tema/grandària empresa/sector	Numèric	Revisió en línia i demanar a IBASSAL / DGSP / CAEB / sindicats
O4	Nombre d'eines d'avaluació ofertes a les empreses	Numèric i qualitatiu	Revisió en línia del lloc web del programa

Abreviatures utilitzades:
DGSP, per Direcció General de Salut Pública; **IBASSAL**, per Institut de Seguritat i Salut Laboral de les Illes Balears **CAEB**, per Confederació d'Associacions Empresarials de Balears.

7.3. Resultats

Objectiu	Indicador /criteri	Tipus	Com es recollirà
O1, O2, O3, O4	Qualitat global dels programes de les empreses	Mixt: Puntuació global del QDL (quantitatiu) i entrevistes a empreses i membres comissió d'empresa saludable (qualitatiu)	Anàlisi de qüestionaris presentats per les empreses. Revisió documental dels projectes presentats i entrevistes. La part qualitativa requereix un estudi específic, i ha d'explorar tant la qualitat global com cada una de les dimensions.
O1,O2, O3, O4	Estratègia i compromís de les direccions de les empreses	Puntuació bloc 1 QDL	Anàlisi de qüestionaris presentats per les empreses
O1, O2, O3, O4	Recursos humans i organització del treball (inclou la participació del personal)	Puntuació bloc 2 QDL	Anàlisi de qüestionaris presentats per les empreses
O1, O2, O3, O4	Planificació de la PST	Puntuació bloc 3 QDL	Anàlisi de qüestionaris presentats per les empreses
O1, O2, O3, O4	Responsabilitat social	Puntuació bloc 4 QDL	Anàlisi de qüestionaris presentats per les empreses
O1, O2, O3, O4	Desenvolupament de la PST	Puntuació bloc 5 QDL	Anàlisi de qüestionaris presentats per les empreses
O1, O2, O3, O4	Resultats PST	Puntuació bloc 6 QDL	Anàlisi de qüestionaris presentats per les empreses
O1, O2, O3, O4	Resultats en salut i condicions de treball obtinguts per les empreses que participen en el programa	Numèric i qualitatiu	Revisió documental de bones pràctiques i entrevistes a responsables empreses mitjançant estudi específic

Aquesta taula continua a la següent pàgina

7.3. Resultats

Objectiu	Indicador /criteri	Tipus	Com es recollirà
O1, O2, O3, O4	Variació d'absentisme per motius de salut de les empreses que participen en el programa	Numèric	Es requereix a les empreses
O1, O2, O3, O4	Variació incapacitats temporals per contingència comuna i professional, tant en nombre com durada i cost	Numèric	Es requereix a les empreses
O1, O2, O3, O4	Incorporació de perspectives de gènere i equitat en les bones pràctiques identificades	Qualitatiu	Revisió documental de bones pràctiques i entrevistes amb responsables de les empreses
O1, O2, O3, O4	Integració de perspectives de gènere i equitat en les formacions	Qualitatiu	Revisió documental de cada formació realitzada
O1, O2, O3, O4	Prevalença de tabaquisme i consum d'alcohol, consum de fruita i verdura, sedentarisme, percepció estat de salut, salut mental	Numèric	Anàlisi de microdades Illes Balears de la propera Encuesta Nacional de Salud (2026-2027) i comparació amb les anteriors

Abreviatures utilitzades:
QDL, per qüestionari de la Declaració de Luxemburg;
PST, per Promoció de la salut en el treball"

Bienvenidos | Benvinguts | Ongi etorri | Benvidos | Welcome
GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE SANIDAD
Estilos de vida saludable
ESTRATEGIA PROMOCIÓN DE LA SALUD Y PREVENCIÓN EN EL SNS
Actividad Física y Sedentarismo
Prevención del Tabaquismo
Alimentación saludable
Prevención del consumo de alcohol
Seguridad y lesiones no intencionales
Bienestar Emocional

8. Bibliografia

CABEZA E, RAMOS M, MARCH S, NUÑEZ C, VIDAL C, FONT MA, MORENO L, CÁCERES Y, MIGUÉLEZ A. Estratègia Social de Promoció de la Salut de les Illes Balears 2016-2026. Palma: Direcció General de Salut Pública, 2019. Disponible a: http://www.caib.es/sites/promociosalut/ca/portada/archivopub.do?ctrl=MCRST10225ZI294440&id=294440

Carta d'Otawa per a la Promoció de la Salut. Una conferència internacional sobre la promoción de la salud. Otawa (Ontario, Canadà): 17-21 novembre 1986. Disponible a: https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2013/Carta-de-ottawa-para-la-apromocion-de-la-salud-1986-SP.pdf.

CRANE, M; BOHN-GOLDBAUM, E; LLOYD, B; RISSEL, C; BAUMAN, A; INDIG, D; KHANAL, S; GRUNSEIT. Evaluation of Get Healthy at Work, a statewide workplace health promotion program in Australia. BMC Public Health. 2019; 19: 183.

DAHLGREN, D; WHITEHEAD M. Estrategias europeas para la lucha contra las desigualdades sociales en salud: desarrollando el máximo potencial de salud para toda la población (parte 2). Disponible a: https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/promocion/desigualdadSalud/docs/estrategiasDesigual.pdf

Estratègia de Salut Laboral de les Illes Balears 2023-2027. Palma: Institut Balear de Seguretat i Salut laboral (IBASSAL), 2023. Disponible a: https://www.caib.es/sites/ibassal/ca/estratagia_de_salut_laboral__de__les__illes_balears_2023-2027/archivopub.do?ctrl=MCRST8105ZI421364&id=421364

NACIONS UNIDES. La agenda para el desarrollo sostenible. Disponible a: https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/development-agenda/

ORGANITZACIÓ INTERNACIONAL DEL TREBALL. Declaració de Seül sobre Seguretat i Salut en la Feina. 29 juny de 2008. Disponible a: https://www.ilo.org/safework/info/promo/WCMS_151812/lang--es/index.htm

ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT. Entornos laborales saludables: fundamentos y modelo de la OMS: contextualización, prácticas y literatura de apoyo. Ginebra: Organització Mundial de la Salut, 2010.

XARXA EUROPEA PER A LA PROMOCIÓ DE LA SALUT AL LLOC DE TREBALL (ENWHP). Declaració de Luxemburg. 1997. Disponible a: https://www.insst.es/documents/94886/581928/Declaracion+de+Luxemburgo.pdf/3a8c8964-8f45-4a18-916c-11c6ba2cfbd1

9. Annexos

Annex 1.
Declaració responsable de compliment de normativa de PRL

Annex 2.
Compromís d'adhesió

Annex 3.
Qüestionari de promoció de la salut en el treball (PST)

Annex 4.
Tabla d' accions per eixos i àrees

Annex 5.
Formulari pla d'acció

Espai
Promotor
d'una Vida
Saludable

Empreses saludables de les Illes Balears

Document oficial del programa

GOIB CONSELLERIA SALUT
DIRECCIÓ GENERAL SALUT PÚBLICA

GOIB CONSELLERIA EMPRESA, OCUPACIÓ I ENERGIA
INSTITUT BALEAR SEGURETAT I SALUT LABORAL

GOIB CONSELLERIA SALUT
DIRECCIÓ GENERAL SALUT MENTAL

GOIB CONSELLERIA EMPRESA, OCUPACIÓ I ENERGIA
DIRECCIÓ GENERAL TREBALL I SALUT LABORAL